

Att skilja handla från göra

av Bengt-Åke Wennberg

Distinktionen mellan handla och göra har bland annat formulerats av José Luis Ramírez i [hans humanvetenskapliga handlingsteori](#).

Skälet till behovet att skilja de två är bland annat att i dagens arbetsliv och samhälle blir de situationer man gemensamt skall möta allt mer unika. Allt fler situationer i arbetslivet kan inte enbart styras av regler utan kräver mänskligt omdöme för att kunna hanteras. De erfarenheter och de kunskaper som varje enskild person förvärvat blir också allt mer speciella. Detta gör att tolkningen av vad som görs och varför blir allt svårare.

Varför någon gör som denne gör i en viss situation kan vara osäkert och oklart för alla andra även om det som görs de facto är mycket omdömesgillt och fullt relevant. Vill man frigöra mänsklig kreativitet och kunskap och därmed möjliggöra alternativa samverkanslösningar så blir därför samtalet om *handlandet* – det vill säga bakgrunden eller intentionen bakom det som görs – ofta viktigare än samtalet om görandet.

Det som görs – handlingen – kan ges många olika benämningar beroende på i vilket perspektiv man ser ”görandet”. En knuff kan exempelvis vara en vänlig gest, en provokation eller en elakhet beroende på vem som gör den, hur den görs och i vilket sammanhang.

Samma sak gäller för språkliga uttalanden som kan ges olika valör och konnotationer.

I alla analyser och samtal om olika skeenden som inbegriper människor måste man därför ta hänsyn till att var en person som deltar mer eller mindre medvetet tolkar det som händer på sitt sätt. Det är dessa ***tolkningar*** som medför att personerna agerar som de gör.

I alla de många fall då man måste lita på att aktörerna agerar efter eget omdöme måste man därför vara införstådd med hur de tolkar situationen och varandras agerande. Man måste således genom sin kommunikation med andra lära sig att beskriva sitt eget handlande och förstå och rätt tolka andras handlande i de situationer man gemensamt möter.